

CITR: Profitul companiilor mari stagneaza, datoriile cresc cu 11 miliarde de euro. Peste 40% dintre companiile de impact sunt deja în dificultate

Companiile de impact din România rămân pilonii economiei, dar într-un echilibru tot mai fragil. Deși numărul companiilor cu active de peste un milion de euro a atins un nou record – 45.064 de companii, dublu față de 2013, performanța lor financiară se degradează: deși profitul net are o ușoară scădere, cu 1,6%, datoriile cresc cu 11 miliarde de euro, iar aproape jumătate dintre companiile de impact se afla tot în dificultate financiară, arată studiul companiilor de impact realizat de CITR.

Contextul macroeconomic al anului 2024 – caracterizat prin costuri ridicate de finanțare, cerere internă volatilă și exporturi afectate de încetinirea economiilor europene – a pus presiune pe marjele companiilor românești. În acest climat, companiile mari au reușit să își mențină activitatea, însă cu o dependență tot mai mare de finanțarea externă, semn că economia rezistă, dar nu se redresează.

Aceste companii de impact generează 83% din cifra de afaceri totală a economiei (419 miliarde euro) și totodată concentrează 85% din datoriile totale, consolidându-și rolul de nucleu al activității economice. Totuși, potrivit studiului CITR, reziliența companiilor mari este susținută mai mult de creditare și amânarea investițiilor decât de profitabilitate reală.

Rezistență, nu redresare: creștere susținută de datorii

Pentru anul 2024, companiile de impact au raportat o creștere de 4% a activelor și de 5% a datoriilor, în timp ce profitul net este în relativă stagnare și evoluează negativ cu doar 1,6%. Cifra de afaceri s-a menținut aproape constantă, fără semne clare de creștere, iar reducerea cheltuielilor a fost marginală.

Pentru cele 30.911 companii care au rămas în această categorie doi ani consecutiv, performanțele sunt ușor mai bune – profit net +5%, active +6%, datorii +9% –, dar tendința generală arată o dependență tot mai mare de finanțare externă și credit furnizor.

„Economia românească se afla într-un punct de echilibru fragil: companiile mari încă susțin activitatea

economica, dar o fac cu un grad de îndatorare tot mai ridicat. În acest context, stagnarea profitului și creșterea datoriilor pentru companiile de impact le amenința stabilitatea pe termen lung, limitând capacitatea de investiții și inovare”, afirma Paul-Dieter Cîrlanaru, CEO CITR.

275 de companii dețin aproape jumătate din datoriile totale

Analiza CITR evidențiază o polarizare accelerată a riscului: doar 275 de companii din totalul celor peste 45.000 de companii de impact cumulează 46% din datoriile totale la nivelul economiei.

Mai mult, deși companiile cu active de peste 50 de milioane de euro reprezintă doar 2% din totalul companiilor de impact aflate în insolvență iminentă, acestea concentrează 50% din datoriile acestui segment.

“Această distribuție arată că vulnerabilitatea economică este concentrată în vârful piramidei – acolo unde problemele financiare ale unei singure companii pot genera efecte de contagiune asupra întregului lanț economic”, continua Paul-Dieter Cîrlanaru, CEO CITR.

Datoriile totale cresc la 239 miliarde euro

La nivel agregat, în anul 2024 datoriile companiilor de impact au urcat la 239 miliarde euro, cu 11 miliarde mai mult decât în 2023. Deși ritmul de creștere este mai moderat decât în 2023, structura îndatorării se schimbă vizibil: scade expunerea în industriile productive și crește în sectoarele de servicii și investiții.

Cele mai mari salturi de îndatorare s-au înregistrat în tranzacțiile imobiliare (+42%, +7,8 mld. euro) și energie (+24%, +3,2 mld. euro), urmate de comerț (+8%), în timp ce construcțiile (-16%) și industria prelucrătoare (-3%) și-au redus datoriile.

Această evoluție confirmă faptul că economia se bazează tot mai mult pe finanțare externă, fără o creștere reală a profitabilității.

Insolvențele iminente, la cel mai ridicat nivel al deceniului

Numărul companiilor de impact aflate în insolvență iminentă – adică entități cu dezechilibre severe, dar încă funcționale – a ajuns la 8.749, cel mai ridicat nivel din ultimii zece ani, în creștere cu 7% față de 2023.

Din total, 5.244 se aflau deja în această situație anul trecut și nu au reușit redresarea, 872 provin direct din

categoria finanțabila, 1.048 din categoria restructurabila, iar 1.585 sunt companii nou intrate – entități care au depășit pragul de 1 milion de euro în active, dar se confruntă deja cu dificultăți financiare.

Cele mai multe companii nou intrate în insolvența iminentă provin din construcții (20%), tranzacții imobiliare (17%), agricultura (14%), comerț (13%) și industrie prelucrătoare (12%).

Prevenția financiară – de la reacție, în strategie

Zona de dificultate, formată din companiile restructurabile și cele aflate în insolvența iminentă, include peste 19.000 de companii, adică 42% din totalul companiilor de impact. Acestea sunt entități care, în forma actuală, nu pot fi finanțate și au nevoie de măsuri de restructurare sau reorganizare.

„Cifrele arată o economie care se adaptează, dar fără a se reface. Restructurarea și concordatul preventiv devin instrumente strategice, nu soluții de urgență. Momentul intervenției este decisiv – companiile care acționează din timp pot transforma dificultatea într-o nouă etapă de creștere”, subliniază Paul-Dieter Cîrlanaru, CEO CITR.

Acordul de restructurare și concordatul preventiv sunt mecanisme legale de prevenire, introduse prin **Legea nr. 85/2014**, care permit companiilor aflate în dificultate să își reorganizeze activitatea **înainte** de a ajunge în incapacitate de plată, deci în insolvență.

Acordul de restructurare este un mecanism negociat între companie și creditor, confirmat de instanță, prin care se stabilesc măsuri concrete de redresare financiară, fără suspendarea activității. **Concordatul preventiv** are o componentă mai formală, implicând o procedură judiciară supravegheată, prin care compania obține protecție temporară față de creditor în timp ce aplică un plan de restructurare aprobat. Ambele mecanisme oferă companiilor șansa de a se redresa în condiții controlate, protejând în același timp locurile de muncă și relațiile comerciale esențiale.